

23.
ESZET
ra:
pass Juci
399.)
(Lábass
tsz. 400.)
dei évad
Az egész
a. Ren-
401.)
vatalnok
ifjúsági
helyárak.
art: dr.
ám 402.)
ukketrec.
on olcsó
rai: 50
tsz. 403.)
ábarnok.
nozhely-
0 lej. So-
a. Táray
406.)
éni. (Uj-
vel. Elő-
nozhely-
isora:
Kristály-
szereplő:
20 és 19
Kristály-
Kristály-
aff: Két
burleszk.
tton és
esül egy
árak 15
an Opera
tenoréno-
léptével)
nyei:
Csikagöl
főllépe-
Juci lát
operette-
apest kö
ence, de
budapesti
elbűvölte
unkat is
hossza a
ha ilyen
közönsé-
ennek a
tt, mert
házat je-
Lábass-
őfnő. ben.
eregnő-
lesznek
ése pén-

Dr. Ramaseter Róbert
Budapest
Doktor 2. lte. 8.

320 p
110 p
X évfolyam • 119. szám
1929 Május 30 Csütörtök
• 5689 év Ijjár 20 •

Ara 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Kolozsváron hirdetéseketa
Rudolf Mosse S. A.
Str. Reg. Maria No. 36. Tel. 4-13
és a
LLOYD EXPRESS
Str. Gelu No. 20. Telefon 14-55
hirdetési irodák vesznek fel

Parlament, vagy szavazógép?

Két nappal ezelőtt valami furcsa es szokatlan dolog történt. Az ország tanterületi inspektorátusai és az összes középiskolák megkapták a közoktatásügyi miniszteriumból az új érettségi törvényt és annak végrehajtási utasításait. Azt gondolhatná valaki, hogy ebben a pusztán tényben nincsen semmi meglepő. Hiszen ha csak azt nézzük, hogy a közoktatásügyi miniszter elküldte egy új törvényt a szükséges magyarázatokkal együtt az illetékes tanügyi hatóságoknak, ez csakugyan a világ legtermészetesebb dolga. A meglepő az ugyanis csak az, hogy amikor az új törvényt az iskolák és inspektorátusok kezhez vették, a törvény még nem is volt törvény, csak egyszerű javaslat, amelynek paragrafusai fölött a kamarában javában vitatkoztak a honatyák.

A közoktatásügyi miniszteriumot azonban úgy látszik már nem érdekelte az utolsó napok parlamenti vitája az érettségi törvényről és még mielőtt a szükséges formátások megkezdődtek volna, Costachescu javaslatának eredeti szövegét ki-nevezte kész törvénnyé és megküldte mindenkinek, akit illet.

Vajon miért történt ez? Vajon miért nem várt a közoktatásügyi miniszterium addig, míg a parlament és a régensnácus ráteszi a javaslatra a törvényerő pecsétjét s miért volt olyan biztos benne, hogy az eredeti javaslaton egy jöttöt sem fog változtatni a kamara? Nem várt azért, mert az érettségi terminusa a körmére égett már a tanügyi hatóságoknak és tudta jól, hogy akár tetszik a parlamentnek, akár nem, ugyanis szörör-szóra törvény lesz a javaslatból és így minden veszély nélkül megkockáztatja, hogy két nappal hamarabb expedálja el a „törvényt”, mielőtt még megszületett.

Ez a kockázat nélküli sietség szomorú fejezete parlamentáris életünknek. Minden demokratikus forma ellenére a parlamentből egyszerű szavazógép lett, amely egy illóikus pártfegyelemnek hódolva, sokszor jobb meggyőződése ellenére, változatlanul megszavazza az egyes reszortminiszterek javaslatait. Sehogyan sincsen rendjén ez a dolog. Hiszen ilyenformán a parlament teljesen fölösleges. Maga az a tény, hogy valamelyik pártnak megsemmisítő többsége van a parlamentben, nem kell még feltétlenül azt jelentse, hogy minden törvényjavaslat egyetlen betűváltoztatás nélkül törvényerőre emelkedik. Mert ha ezt jelentené, akkor kár azert a költségért, amivel az ország a törvényhozó testületeket fentartja, sokkal egyszerűbb volna, ha a pártkormány egyszerű rendelet-törvényekkel valósítaná meg terveit.

Maradjunk meg az érettségi törvény eseténél. Megértjük és helyesnek találjuk, ha mindazokban a kérdésekben, amelyek a kormány programjának vonalába szorosan és szigorúan beleesnek, a kormány pártja tömören és fégyelemmel sorakozik fel a kormány mögé és szavazataival megsemmisítő többséggel segíti törvényerőre emelkedni a kormány elvi célkitűzéseit. De nem az olyan esetekben, amelyek távoiról sem éntünk a kormány programját, de amelyek az ország életének apró, de nagyon fontos megnyilatkozásaira vonatkoznak. Ilyen például az érettségi ké-

dése, amelyet nem lehet párt-programba beleygőmőszölni és így nagyon természetes volna, hogy a kormánypárt tagjainak véleménye megoszoljék erről a kérdésről és ez a véleménymegoszlás valamilyen pozitív formában nyilatkozzék meg a parlamentben.

Aminthogy az így is volt, de csak felerészben. A kormánypárt tagjainak jórésze, talán a nagyobbik része, ellene volt nemcsak a törvényjavaslatnak, de az egész érettséginek is. A kisebbségi és az ellenzéki szónokokat, akik a javaslat ellen beszéltek, megtapsolták, a kamara folyosóján élesen elítélték Costachescu tervezetét és amikor szavazásra került a sor, — megszavazták a javaslatot. Ez pedig nagyon kiábrándító és szomorú precedens. Szeretnénk látni, hogy azokban az esetekben, mikor nem

a párt programja forog kockán, a többségi képviselők parlamentárisabban viselkednek tisztességüket, rosszul értelmezett pártfegyelem helyett a józan eszükre és az éppen szóbaforgó kérdésben alkotott véleményükre hallgassanak, hogy külföldi parlamenti mintára a parlament tribünjéről szálljanak szembe javaslatokkal és szavazataikkal segítsenek keresztülvinni azokat a változtatásokat, amelyeket önmaguk is óhajtanak.

A közeljövőben egész halom törvényjavaslat kerül tárgyalás alá, közöttük sok olyan, amely párt- és kormányérdektől függetlenül a gyakorlati élet problémáinak megoldására tesz kísérletet. Valószínű, hogy a képviselők jórészenek igen hasznos és értékes véleménye lehet egyik-másik törvényjavaslatról. De ha ezeket a véleményeket

mindenki megtartja a tarisznyájában s a szavazati jogát csak arra használja, hogy feltétel nélkül minden javaslatot megszavazzon, ami a kormány oldaláról jön, akkor nem sok reményt lehet fűzni a készülő törvényekkel szemben. A képviselő uraknak emancipálniuk kell magukat és több elánt kell mutatniuk parlamenti szereplésükben, hogy lásunk már végre valami olyant is, ami tényleg a parlamentben, az ország fórumán és nem a miniszteriumokban készül el. Mert — mi legalább azt hisszük — az az étel, amit tényleg a parlamentben főznének, jobbízű volna, mint amelyik a miniszteriumok dohos konyháiban készül el, a parlamentben pedig éppen csak hogy megkavarják. (j. l.)

Csak Lugojanu hazaérkezése után dönt a kormány a különböző kölcsönajánlatokról

(Bucuresti—Bukarest, május 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap beszámoltunk röviden arról, hogy Lugojanu miniszterelnökségi államtitkár előzetes megállapodást létesített egy francia pénzüintézetel mástél milliárd lejes agrárkölcsön felvételére vonatkozólag. A Current értesülése szerint az agrárkölcsönnel kapcsolatban egész sereg ajánlat érkezett be a kormányhoz, így többek között a Dresdener Bank, amely azonban a Banque Internationale alapítása miatt visszavonta ajánlatát. Kölcsönt ajánlott fel a budapesti Kereskedelmi Bank, amely Magyarországon szervezte volt meg a mezőgazdasági hitelt külföldi pénzüintézetek segítségével és végül három nagy angol pénzüintézet: „Jaffe”, „Schroeder” és „Korniss” londoni bankok, Nem hiányoz-

tak a belföldi pénzpiac ajánlatai sem. Két belföldi ajánlatot kapott a kormány: egy bánati bankcsoporttól és egy politikusból alakult csoporttól, amelyet egy angol bank támogatott.

A fentiekben kívül két francia ajánlat is érkezett a kormányhoz. Az egyik ajánlattévő a Banque de France et de Pays Bas, a másik az Erlich & Co. pénzcsoport volt. A kormány ugylátszik az előbbi ajánlatánál állapodott meg, bizonyára nem utolsó sorban azért, mert a Banque de France de Pays Bas résztvett a stabilizációs kölcsön keresztülvitelében is. A tárgyalások azonban az Erlich csoporttal is folyamatban vannak. Ez a csoport 500 millió lejt ajánl erős valutában a létesítendő mezőgazdasági hitelintézet céljaira. A tervezete

szerint a hitelintézet alaptőkéjének 20 százalékát az állam, 20 százalékát romániai bankok, 10 százalékát nagy biztosító intézetek vállalnák magukra, míg a fennmaradó 50 százalékkal a francia pénzcsoport részesedne a pénzüintézet megalakításában. A kormány az 500 millió lejt kevésnek találja, míg a franciák azzal érvelnek hogy a kölcsönösszeg nagyobbodása esetén súlyosabb kamatok is terhelnék a pénzüintézetet, ami viszont megdrágítaná a hitelnyújtást.

Végleges határozatot a kormány csak Lugojanu visszatérése után fog ebben az ügyben hozni, annál is inkább, mert Raducanu munkaügyi miniszter Bécsben egy komoly német ajánlat fölött folytat tárgyalásokat.

Costachescu miniszter az összes zsidó iskolásérelmek azonnali orvoslását ígérte meg a zsidó parlamenti klubnak

Kisnewben ősszel megnyílik a zsidó tanítóképző. Állami szubvencióra kaptak ígéretet a zsidó iskolák. A jövő héten szövegezik meg a kisebbségi törvényjavaslatot

(Bucuresti-Bukarest, május 29. Az Uj Kelet tud.) A Zsidó Parlamenti Klubnak egy delegációja kereste fel ma délután Costachescu közoktatásügyi minisztert. A delegációt dr. Mayer Ebner szenátor vezette, tagjai pedig Landau képviselő, dr. A. Mibaashan, dr. Brézis és Silberbusch professzor, a Consiliul Superior vezetői és Rosenhaut, a besszarábiai Tarbut alelnöke voltak. A delegáció a zsidó közoktatásnak számos sérelmét tárta a miniszter elé és konkrét esetekben azonnali orvoslást kért. Így kérte a delegáció, hasson oda a miniszter, hogy a zsidó tanítóképző a legközelebbi időben belül megnyitható legyen Costachescu miniszter válaszában kijelentette, hogy a kérdést azonnal tanulmánytárgyává teszi, hogy a tanítóképző szeptember elején Kisnewben megnyitható legyen. A tanítóképző előadási nyelve a héber lesz, a ro-

mán nyelvet, történelmet, Románia földrajzát és alkotmányt pedig román nyelven fogják tanítani.

A delegáció kérte ezután a minisztert, tegye lehetővé a csernovitzi, kisenewi és balti most bezárt állami zsidó liceumok megnyitását. A kolozsvári Tarbut ügyét nem terjesztette ezután a delegáció a közoktatásügyi miniszter elé. A Tarbutnak mint magániskolának külön fogja a parlamenti klub a nyilvánosági jog megadását és államilag való támogatását kérni.

A következő kérdés, amelyet a delegáció a miniszter elé terjesztett, a zsidó állami elemi iskolák ügye volt, amelyeket a liberálisok bezártak. Costachescu miniszter megígérte, hogy tanulmányozni fogja a kérdést és referenciát kért a parlamenti klubtól a bezárt iskolák helyiségeire és költségvetésére

vonatkozólag. A delegáció kérésére megígérte a miniszter, hogy 200, illetőleg 120 lejt szállítja le az elemi magániskolákban a vizsgadíjat, sőt szegénybbsorsu gyermekeknek azt teljesen el fogják engedni.

Végül a zsidó iskolák állami támogatásának kérdését vitatta meg a delegáció a közoktatásügyi miniszterrel. Costachescu arra kérte a parlamenti klubot, hogy terjesszen fel részletes kimutatást a zsidó iskolák számáról, működési feltételeiről és bevételi forrásairól.

Itt említjük meg, hogy a kisebbségi törvény kidolgozásával foglalkozó parlamenti bizottság a jövő hét folyamán három ülésben fog foglalkozni a törvénytervezet végleges formájának meg szerkesztésével. Valószínűnek látszik, hogy a kisebbségi törvény még június folyamán a parlament elé kerül.

Mit tartalmaz a rendőrség átszervezéséről szóló törvényjavaslat?

Hajlegan rendőrprefektus nyilatkozata a törvényjavaslat főbb rendelkezéseiről

(Cluj-Kolozsvár, május 29. Az Uj Kelet tud.) Dr. Hatiegan Simon Kolozsvár rendőrprefektusa, aki tudvaleg tagja annak a szakértői bizottságnak, amelyet a rendőrség és a sziguranca reorganizálásáról szóló törvényjavaslat előkészítése céljából küldöttek ki, a napokban érkezett haza Bukarestből. Munkatársunk felkereste ezalkalommal dr. Hatiegan prefektust, aki a törvénytervezetre vonatkozólag a következő érdekes részleteket mondotta el:

— Talán a közigazgatási szervek egyi kenél sem volt oly gyökeres és főleg oly sürgős reformra szükség, — válaszolta föltett kérdéseinkre Hatiegan Simon rendőrprefektus, — mint éppen a rendőrségnél s a sziguranca. Romániában a rendőrségen kívül még két rendfentartó szerv működött, ennek ellenére volt idő, amikor a személy és vagyonbiztonság nagyon sok kívánnivalót hagyott maga után. Nemegyszer történt meg, hogy a rendőrség, csendőrség és a sziguranca párhuzamosan megindult nyomozása egymást keresztelte és a három baba között gyakran elveszett a keresett gyerek.

A rendőrség reorganizálása ebből az elképzelésből indult ki, amikor egy bizonyos fokú koncentrációt visz véghez. A sziguranca vonatkozólag a mostani törvénytervezet kategórikusan kimondja, hogy a mai formájában megszűnik. Ezzel szemben a reorganizált rendőrség három részre, nevezetesen: adminisztratív, bírósági és információs osztályra fog oszlani.

A rendőrség adminisztratív osztálya egy régóta nélkülözött hiányt fog pótolni. A modern törvényhozás már rég belátta azt, hogy a rideg megtorlásnál sokkal alkalmasabb formája a társadalmi védekezésnek a preventív felkészülés az antiszociális elemekkel szemben. Ezt akarjuk elérni azáltal, hogy a rendőrséget bekapcsoljuk a társadalmi segélyakcióba és a rendőrségnek oly kiképzést adunk, mely ezt a preventív védekezést a legteljesebb mértékben lehetővé teszi. Ennek az osztálynak lesz a hivatása, hogy a törvényeken és kormányrendeleteken kívül a városi szabályrendeleteknek is érvényt szerezzen és ez által a városi hatóságok végrehajtó szervévé is válik.

A bírósági ügyosztály tulajdonképpen végrehajtó szerve az ügyészségnek s a bíróságnak. Ennek az ügyosztálynak a szerepe a nyomozás, de hangsúlyoznom kell, hogy az eddigi metódusoktól eltérő, szakzerű, hozzáértő s tudományos felkészültséggel mozgó nyomozásról van szó.

— A törvénytervezetből már egyes lapok közölték azt, hogy a rendőrség az új formájában magában foglalja a sziguranca fognak megszűnni, a megket az elterjedt híreket. Csak a vidéki sziguranca ognak megszűnni, a meg-

levő sziguranca-inspektorátusok változatlanul fogják folytatni továbbra is működésüket, azzal a különbséggel, hogy működésük szoros összefüggésben lesz a rendőrség információ szakosztályával, amely tulajdonképpen a megszüntetett városi szigurancaikat fogja helyettesíteni. Ez a szakosztály tisztára az állambiztonság ellen elkövetett merényletekkel fog foglalkozni. önálló hatáskörrel s a sziguranca inspektorátusoknak csak komolyabb és a helyi méretekben tulemelkedő esetekről fog jelentést tenni. A sziguranca-inspektorátusok a nyomozást mindenkor a csendőrség információ szakosztályán keresztül fogják lebonyolítani.

Egy új intézménye a törvénytervezetnek a rendőrségi hierarchia kiépítése lesz. A rendőrség az egész országban az állambiztonsági vezérfelügyelő ségek hatásköre alá fog tartozni. Erdélyben minden valószínűség szerint külön vezérfelügyelőség fog működni. A prefekturák létszámát alaposan lecsökkentik, amennyiben csak a municipális

joggal felruházott városok kapnak rendőrprefekturát. Erdélyben körülbelül hét rendőrprefektura fog működni. A megyei székhelyeken a rendőrprefekturák hatáskörét a rendőrigazgatók veszik át, amelyek alárendeltjei a rendőrprefekturának.

Az eddigi állapotokkal szemben kétségbevonhatatlanul hatalmas lépést jelent a tervezet, de mégsem hozza meg a teljes megoldást. Különösen itt, Kolozsváron az egyetemi zavargások idején nagyon intenzíven érzett hiányossága volt a rendőrségi szabályzatnak, hogy a városi tanács nem diszponálhatott a rendőrség felett szabadon akkor, amikor a legsürgősebb rendőri beavatkozásra lett volna szükség. A rendőrség aktivitása mindig belügyminiszteri rendelkezésektől függött. Az új javaslat elismeri ugyan, hogy a rendőrség a városi hatóságoknak is végrehajtó szerve, de nem teremt teljesen tiszta helyzetet, hogy adott esetben köteles-e a rendőrség a városi hatóságok utasításait teljesíteni.

A timisoarai-lemesvári Zsidó Internátus

1928 szeptember havában nyílt meg központi fűtéssel, vízvezetékkel és a higiénikus követelményeknek teljesen megfelelő modern egyemeletes épületben. A tanulóknak ruhájukon kívül semmit sem kell hozniok, mert minden egyébről gondoskodik az internátus vezetősége. — Előjegyzések a következő tanévre már mostan eszközölhetnek. Érdeklődőknek pospektust küld az igazgatóság (Timisoara I. Str. Carmen Sylva 1.) Az internátus kapcsolatos a nyilvánosjogu fiu-lyceummal és felsőkereskedelmi iskolával.

Nagy áresés a budapesti gabonatözsdén

Budapest, május 29. A gabonatözsdén néhány hete folyó nagy spekulációk tegnap majdnem pánikra vezettek. A spekuláció egész áprilisban és májusban röhíreket terjesztett a gazdákat ért károkról, a mostani igen kedvező időjárás azonban rácsófolta a hírekre és a tartott gabonárak hirtelen inogni kezdtek. Az áresésre kihatással voltak azok a külföldi hírek, amelyek az amerikai gabona nagy áresését jelentették és amelyek arról szóltak, hogy az argentinai és kanadai buza rövidesen előzöni egész

Európát. Az amerikai nagy exportcégek mindenképpen el vannak arra szánva, hogy gabonafölöslegeiket Európában helyezik el és így az időjárásra alapuló spekuláción kívül az áreséseknek komoly kereskedelmi alapja is van.

Félt, hogy a budapesti bész a romániai piacou is éreztetni fogja hatását. Elvárható azonban, hogy a kormány nemcsak az esetleges spekulációt fogja elfojtani, hanem az ország mezőgazdasági érdekeit is kellő eszközökkel és kellő eréllyel fogja megvédeni.

Tovább tagadnak a szepsii cigányok

Kassa, május 29. A szepsii rablógyilkos cigányok bünperének tegnapi tárgyalásán Möricz József táblabíró plnök először az Eperjes mellett történt gyilkosságot tárgyalta le. A vádlott cigányok egytől-egyig tagadták, hogy részük lett volna a büntényben és ismét arra hivatkoztak, hogy a csendőrok ütötték, verték őket s ezért vallottak be mindent, amit csak akartak. Csizsár Gyula, az egyik vádlott cigány fölpattant a helyéről és azt kiáltotta, hogy a vizsgálóbíró valamennyi kihallgatási jegyzőkönyvet meghamisította. Az elnök ezért Csizsárt 24 órai sötét zárkára ítélte.

Kónya Aladár vádlottat szólította ezután az elnök, de az ügyész bejelentette, hogy Kónya tudóvérést kapott a fog-

házban és kórházba kellett szállítani. Az egyik védőügyvéd erre azzal a kéressel fordult a bírósághoz, hogy a Kónya ügyet különítsék el és Kónyát helyezték szabadlábra. A bíróság rövid tanácskozás után kihirdette határozatát, amely szerint szabadlábra helyezi Kónya Aladárt, mert Kónya a tudóbaj végső stádiumában van, napjai meg vannak számlálva, tehát további fogvatartásának nincs semmi célja. A rablógyilkos cigány szabadlábra helyezése ellen az ügyész felfolyamodást jelentett be.

Ezután több tanut hallgatott ki a bíróság. Egy fegyházbüntetést töltő Tumiési nevű cigány azt vallotta, hogy egy cellában van Filkével és hallotta, amikor Filke figyelmeztette Ribár Pált, hogy azt

Málnás-fürdő

Klimatikus gyógyfürdőhely
565 méter magasságban.

Meleg természeti szénsavas fürdők, meleg iszapfürdő, vasfürdő, hideg szénsavas bázis, eredeti szikla és borászványvizek. Elsősorú hotelek és villák, villanyvilágítással, vízvezetékkel és minden komforttal berendezve.

Vasut és postahálózat, telefon, szórakozások, táncsterem, rádió, velencei lámpások, tenisz, káradulások és állandó zenek. Éttermek, cukrászdák, sürcsarnokok, csomagüzletek, fodrászok és gyógyszerárak.

Az árak napi 100, maximum 200 lei között váltakoznak.

Prospektus és információkat Málnás-fürdő igazgatósága nyújt, vagy Soc. „RADIANA” Bucuresti, Str. Cămpianu N. 51. A.

vallja a bíróság előtt, hogy az Eperjes mellett meggyilkolt kisfiútól ő vette magához az órát. Két másik cigánytanut hallgatott meg ki a bíróság, akik közül az egyik azt mondotta, hogy Ribár Pál azzal fenyegetőzik, hogy ha kiszabadul, a fogházigazgatót félholtra veri. A bíróság ezután a stózi kiszállásról szóló jegyzőkönyvet olvasta fel. A jegyzőkönyv tanúsága szerint a helyszíni szemlét követően három cigány megmutatta, hogy hol és hogyan gyilkolták meg Imiget és azt vallották, hogy Filke Sándor volt a gyilkos. A szembesítés eredménytelen maradt, majd felugrott Ribár Béja, a vádlott siketnéma cigány és Ribár Pál felé fordulva, artikulálta hangon nyögte ki: „Te gyilkoltál!” Ribár Pál tiltakozott az ellen, hogy a siketnéma cigány vallomását elfogadják, mire az elnök kijelentette, hogy az esküdtbíróság elfogadja a vallomást.

A női vádlottak védője kérte a két cigányleány szabadlábra helyezését, mert már két és fél éve vannak vizsgálati fogságban és csakis orgazdaság a vád ellenük. A bíróság nem teljesítette a védő kérését azzal a megokolással, hogy a két cigányleány a tárgyalás időtartama alatt nem tudná magát élemezni, mert nincs pénzük. Ha volna a két vádlottnőnek megfelelő pénze, akkor a bíróság szabadlábra helyezte volna őket. Ezután az elnök a keddi tárgyalást déli 12 órakor bezárta és folytatását szerda délelőttre tűzte ki.

— Ideges embereknek és lelkibetegeknek az enyhe természetes „Ferenc József” keszerviz jó emésztést, tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Világhírű ideggyógyosok véleménye alapján a Ferenc József viz használata az agy és a gerinevelő súlyos megbetegedéseinek kiválóan ajánlható. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Butorárszállításra

hataroztuk el magunkat, hogy üzemünk munkasait foglalkoztathassuk, ha tehát

olcsó és jó butort

Büsendorfer, Stigl. Wirt, Productivgenossenschaft és Hoffmann

zongorát, pianinó

akar vásárolni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg

Székely és Réti

butorgyár rt.

hatalmas raktárakat. Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek

Hirdessen az Uj Keletben

Grand-Hotel BUCURESTI

A legmodernebb kényelemmel felszerelve. — Fördőszobák, gőzfűtés, lift, telefonok, rádiószalon, olvasótere más fodrászműhely. Bár-Buffer.

Rendkívül leszállított szobáinak!

Márciusi

Bak

Dreher
Haggenmacher
sörök

Dácia

Szent György

Uptor
Saco
Uptor
jelent
molybon
csak ke
hangula
Thornwe
gyel fel
két éve
Sacoot
ban nag
akik föl
lalkozna
szerelem
családot
talán ne
és amik
nagyvilá
Egész ö
anarchis
Upton
ton, cin
propaga
közölg
Nem
közölg,
lottam
egyetlen
esetét ti
évig huz
lom rá,
a regény
meg koll
att, Lane
Franz
Franz
huszonöt
iro egyik
lomból id
beszámol
munkássá
Franz
háborulle
alkotott
„Wir sind
iroit költ
lőzték Ste
lyását se
költészet
líai felfog
szerint m
küzdelmél
rosszal va
takozása
„Elnander
ki, amely
gyalazott
1919-ben
lasi költe
fogható
irodalomb
nem jelen
ideig csak
de a forr
gekhez is
tészet, am
közül leg
buzagságo
a forrada
É
Megny
H
Str. P
A
103 m
közpon
hideg-
fon áll
Nagyon
a tarifa

IRÓK ÉS IRÁSOK

Upton Sinclair regénye Sacco és Vanzettiről

Upton Sinclair (tollából a napokban jelent meg a „Boston” című regény, a melyben megmutatja egy városnak nem csak keresztmetszetét, hanem lelkét és hangulatát. A regény Töhöse Cornelia Thornwell, aki hatvan éves korában figyel fel a világ eseményeire és hetvenkét éves már, amikor a két anarchistát Sacco és Vanzetti kivégezik. Bostonban nagyon sok olyan öreg hölgy él, akik főleg a világ megjavításával foglalkoznak. Cornelia husz éves korában szerelem nélkül ment férjhez és nagy családot nevelt fel, ezek azonban egyáltalán nem követik az asszony életvitelét és amikor férje meghal, a nő kimegy a nagyvilágba, hogy a maga életét élje. Egész öreg korában pedig nyíltan a két anarchistát védelmezi.

Upton Sinclair kijelenti, hogy „Boston” című regénye semmiképpen sem akar propaganda-regény lenni. Erre vonatkozólag ezeket mondja:

„Nem vagyok anarchista, épen ellenkezőleg, egész életemen át harcban álltam az anarchistákkal és a műnek egyetlen célja, hogy Sacco és Vanzetti esetét tisztázza. Az eset ugyanis hét évig húzódtott és egyszer sem volt alkalom rá, hogy teljesen tisztázzák. Ezt a regényt minden körülmények között meg kellett írnom, nem szeszélyem miatt, hanem az igazság érdekében.”

Franz Werfel életműve

Franz Werfel összegyűjtött írásait, huszonöt kötetet, a napokban adta ki az író egyik német kiadója. Ebből az alkalomból időszerű lesz rövid áttekintésben beszámolni ennek a kiváló írónak munkásságáról.

Franz Werfel a háboruban tünt fel háboruellenes költészetével. Amit azelőtt alkotott „Der Weltfreund” (1912) és „Wir sind” (1913) Nietzsche hatása alatt írott költemények voltak, de nem különböztek Stefan George művészetének befolyásától. A háboru átértékelté Werfel költészetet a nietzschei felfogásról a bibliai felfogásra. A dolgok tengelye a költő szerint már nem az erős és gyöngének közelméből állott, hanem a jónak a rosszal való harcából. Első hatalmas tiltakozása a háborús vérengzés ellen „Eliender” című verskötetében lobbant ki, amely 1916-ban jelent meg. A megadózott lélek lángoló tiltakozása után 1919-ben megjelent a „Gerichtstag” valóságos költemények gyűjteménye, amihez fogható magasztos lendületben a német irodalomban Klopstock és Novalis óta nem jelent meg. Mágikus hatását egy ideig csak költők és művészek érezték, de a forradalomban már nagyobb tömegekhez is hozzáfért ez a grandiózus költészet, amely az eddigi poetikus termelés közül legplasztikusabban mutatja a sok hazugságot és ellentétet, amit a háboru a forradalmakkal egyetemben idézett fel.

A hatalmas költemény-ciklus megjelenése után Werfel egészen megmagyarázhatatlan módon a színházak számára kezd írni. Mindenki csodálkozott rajta, hogy ez a kiváló lírikus hátat fordít a lírának, amely világnevet szerzett neki és a drámával próbálkozik, amely manapság inkább technika, semmint költészet. De Werfel megmutatta, hogy a színpadon is maradék nélkül érvényesülni tud a poézis, amikor megalakította a „Bocksgesang”, a „Schweiger”, a „Jaurez und Maximilian” és „Paulus unter den Juden”-t című drámáit.

Azután megírja a Verdi-regényt, a nagy művész regényét, akiről kimutatja,

hogy zsenije betegségben szenvedett: hosszú évekig tartó terméketlenség betegségében. Az író szerint nincs bűnhődés bűn nélkül. Verdi esetében abban találja a zseniális muzikus bűnét, hogy irigykedett Wagnerre, ezt az irigységet gonoszságokkal is kihangsúlyozta és ekkor jött a bűnhődés Wagner halálával. Verdi úgy érezte, hogy ő ölte meg a másik zsenit és ezért kellett bűnhődnie a legnagyobb büntetéssel, amit művészember elszüendhet. Nem tudott éveken át alkotni. Két évvel később megjelenik a „Tod des Kleinbürgers”, olyan munka, amely akkora erővel és lobogó színekkel mutat rá a társadalom fonákságaira,

amilyenhez hasonlót csak az irodalom legnagyobbjai tudtak kitermelni. Az emberismeret egészen csodás florája bontakozik fel ebben a két könyvben, amelyek bizonyára iskolaolvasmányvai lesznek későbbi generációknak. Werfel a kispolgárnak a bűnét mutatja, a bünt, hogy már régóta hiábavalón itt van ezen a földön, hogy nem akar elpusztulni, holott már semmi keresnivalója a társadalomban. 1927-ben jelent meg a „Geheimnis eines Menschen” című novella-kötete. Tavaly megjelent munkája az „Abituriententag” a mai fiatalság problémáit boncolgatja.

A bíróság meg van elégedve a Rakics-per tanuival, mert ártatlanra mossák a vádlottat

Belgrad, május 29. A szkupstinaí véres merénylet ügyének főtárgyalásán megkezdtek a tanú kihallgatásokat. A tanúk legtöbbször a védelemé s a bíróság tagjai a tanúkkal eddig láthatólag meg vannak elégedve. Bizonyára felsőbb utasításra történik, hogy nem igyekeznek kiélezni azokat a momentumokat, amelyek az előre megfontolt gyilkossági szándékot bizonyítanák rá Rakicsra.

Popradovics volt miniszter eskü alatt vallotta, hogy előtte úgy tűnt fel, hogy Rakics a tett pillanatában minden megfontoló képességét elvesztette. Egyedüli terhelő tanu eddig Petkovics ezredes volt, aki tudott arról, hogy Rakics a merényletet megelőző időben kijelentette, hogy Radicsot meg akarja ölni. A védők kérdéseire ez a terhelő vallomás is veszített jelentőségéből, a

menyiben a tanu vallomásának további folyamán kimagyarázta magát s kijelentette, hogy Rakics szavait nem vette komolyan. A védők egyike kérte a tárgyalást vezető elnököt, hogy a per horvát sértetteit, köztük elsősorban Pernar volt képviselőt bírságozzák meg és vezessék elő.

A litván diktatura szigorított ostromállapotot rendelt el, mert fél az elementáris gyűlölet forradalmi kirobbanásától

Berlin, május 29. Kovnoi jelentés szerint a Waldemaras miniszterelnök ellen elkövetett merénylet ügyében letartóztatott főiskolai hallgatók bünpere most folyik a haditörvényszék előtt. A kormány elrendelte szigorított ostromállapot be-

vezetését, mert súlyosabb zavargásoktól lehet tartani. A zavargásokra az a mélységes elkéseredett hangulat ad okot, melyet a litván fehér terror még a fehér terrorok történetében is páratlan vandálizmusa és kegyetlensége váltott ki a

lakosság körében. A megriadt terroristák most már minden tiltakozó megmozdulásban forradalmat sejtének s ez magyarázza meg embertelen eszközeik kétségbeesett alkalmazását.

A német kormány dezavualt egy volt államtitkárt, aki memorandumban a német gyarmatok visszaadását kérte Angliától

London, május 29. A „Westminster Gazette” párisi diplomáciai körökből azt az értesülést kapta, hogy a napokban emlékiratot nyújtottak át a párisi angol nagykövetségnek, melynek tartalma oda-konkludál, hogy megokolt és helyénvaló volna a nemimperialista Németországnak gyarmatait visszaadnia. A nagykövetségben ebben az ügyben a lap szerint előkelő német vezetőpolitikus járt el s a nagykövet meg is ígerte, hogy a memo-

randummal foglalkozni fognak s azt illetékes helyre juttatja. Párisi diplomáciai körökben a német akció híre természetesen óriási feltűnést keltett. Az angol nagykövet tényleg érintkezésbe is lépett ebben a kérdésben a Foreign Office-szal, ahol megítézésel értesültek a memorandumról. A külügyi hivatal megkérdezte a memorandum ügyéről a német kormányt, mire Berlinből azt a választ adták, hogy a bi-

rodalmi kormány ilyen memorandumot nem készített s nem is adott senkinek megbízást arra, hogy ebben a kérdésben bármilyen lépést is tegyen. A birodalmi kormány közölte, hogy az angol nagykövet által megnevezett személyiség régóta nyugalmazott államtitkár és már hosszabb idő óta semmiféle hivatalos állást nem tölt be. Az „Evening News” is hosszabb cikket ír az ügyről.

A kolozsvári törvényszékhez még nem érkezett meg a decemberi választási amnesztia végrehajtási utasítása

Elhalasztották a „Dolgozók Blokkja” választási propagandistáinak perét, mert nem tudták megállapítani, hogy vonatkozik-e rá az amnesztia

(Cluj-Kolozsvár, május 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári törvényszék Dunca tanácsa a tegnapi nap folyamán tárgyalta a választási megalkalmakból kifolyólag vád alá helyezett Nagy Géza Fulkás Pável és Nyilas József ügyét. Mindhárman annakidején a Dolgozók blokkjának érdekében fejtettek ki propagandát a Kolozsvárt környező falvakban. Amint az már ilyenkor szokás, hónapok alá vettek pár száz darab választási plakátot és lévén szabad választás, megindultak vele házról-házra propagandát csinálni. A plakátokon többek között azt ígerte az Dolgozók blokkja, hogy újabb földosztásokat fog eszközölni, ha kormányra kerül feloslatja a csendőrséget stb. Ennek a plakátnak az alapján indult meg a három propagandista ellen az eljárás. A tegnapi tárgyalás alkalmával dr. Muica Ioan ügyvéd képviselte a védel-

met és kérte a választási visszaélések ügyében még decemberben megjelent amnesztia figyelembe vételét. Dr. Dunca elnök kijelentette, hogy erről az amnesztia-rendeletéről nincs tudomása. Dr. Muica csodálkozását fejezte ki előttről és ragaszkodott hozzá, hogy a bíróság tanulmányozza át a Monitorul Oficial erre vonatkozó számát és annak értelmében határozzon. A tanács erre visszavonult és tényleg sikerült megtalálni a keresett számot. Az amnesztia-törvény értelmében a választási deliktumok, amelyek hat havi börtönbüntetésnél kisebb kvalifikáció alá esnek amnesztiaiban részesülnek. Dr. Muica ügyvéd kérte ennek a királyi dekretumnak az alkalmazását. A bíróság rövid tanácskozás után azon indoklással, hogy a bírósághoz a kérdéses amnesztia-rendeletnek végrehajtása még nem érkezett meg, az ügy tárgyalását elhalasztotta.

A hozott ítélet jogászai körökben nagy feltűnést keltett. Növeli a zavart az, hogy az ügyész megnyugodott az ügy ilyen formában való elintézésében.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Napellenző ponyvavászon
üzletek, terrasz és verandák részére
több színben és csikozva

Ablakfüggönyök
és
önműködő roletturudak
minden szélességen.

Boskovics Józsefnél Cluj,
Str. Reg. Maria 15. Telefon 910.

Értesítés!
Megnyílt Bucurestiben, a főváros központjában a

„Hotel Venetia”
Str. Pictor Grigorescu 12. szám.
A királyi palota mögött.
100 modern berendezésű szobával,
központi fűtés, minden szobában
hideg- és melegvíz. Lift, fűrdő és telefon
áll a vendégek rendelkezésére.
Nagyon előnyös árak. Utazó urak
a tarifából 25% rabatot élveznek.

Tisztelettel
„Venetia-szálloda” vezetésége
MOISESCU tulajdonos.

ájus 30.
rdő
rdőhely
gban.
dők, meleg
szuszavasa
sványvizek.
k, villany-
és minden
re.
szórakoz-
neci ünnepe-
llandó zene.
nők k, cse-
gyszerű: k
O, ma-
közöit
k.
Málnás-
vagy
Str. Cäm-

y az Eperjes
ő vette ma-
cigánytanut
g, akik közül
y Ribár Pál
a kiszabadul,
veri. A bír-
llásról szóló
A jegyzőkönyv
ani szemlére
utatta, hogy
meg Imliget
Sándor volt
eredménytelen
Ribár Béla, a
és Ribár Pál
angon nyögte
Pál tiltakozott
cigány vallo-
elnök kijelen-
g elfogadja a

kérte a két el-
lyezését, mert
ak vizsgálati
zdaság a vád
teljesítette a
kolással, hogy
valkis időtar-
gát élelmezni,
na a két vád-
akkor a bír-
olna őket. Ez-
gyalást déli 12
sát szerda dél-

s lelkibeteg-
„Ferece Jós-
ést, tiszta fe-
nt. Világhírű
lapján a Fe-
a az agy és a
tegedésénél is
phóó gyógy-
a és fűszerüz-

litásra
ogy üzemlők
uk, ha tehát

putort
Productivge-
fmanu

aninó
lja az utat
kintse meg

Réti
rt.
pes egyenk-
telítétek

Keletben

Felhívás az összes sékelbiztosokhoz

5. sz.

Junius 8-ika a legutolsó terminus, ameddig az összes sékeleknek be kell érkezniük az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetséghez, hogy azok ellenértéke a teljes elszámolással együtt legkésőbb június 12-én Londonban lehessen. A május 27-re kitűzött első terminussal kapcsolatban

egyes helycsoportok eljárása értelmetlen volt,

mert annak ellenére, hogy a sékelakció meghosszabbítása bizonytalan volt, nem igyekeztek legalább az addig elért eredményt elszámolni. Ennek most semmi körülmények között sem szabad megismétlődnie, elsősorban cionista fejelemből, de meg azért sem, mert minden egyes újabb sékel fontos abból a szempontból, hogy Erdély zsidósága számarányának megfelelően képviseltesse magát a XVI. kongresszuson, Ezidő szerint a helyzet ugyanis az, hogy előreláthatólag 4000 sékelfizető fog delegátust kiküldeni és ebben a magas számban csak azokat a sékeleket fogják figyelembe venni, amelyek ellenértéke legkésőbb június 12-ig Londonba befolyt.

Az idejében el nem számoló sékelbiztosokat terhelő a felelősség, ha miasztásuk miatt a sékelfizetők elvesznek szavazati joguk gyakorlásának lehetőségétől.

A helycsoportokra és sékelfizetőkre is hárul a feladat, hogy a sékelbiztosok pontos elszámolásáról gondoskodjanak.

A június 8-ig hátralevő idő alatt a legnagyobb tevékenységet kell kifejteni a sékeleredmény növelése érdekében. Ezt a rövid időt csak szisztematikus és lelkiismeretes munkával lehet megfelelően kihasználni. A sékelbiztosok szerepük meg lakóhelyük htközségi tagjának névsorát, amelyből leginkább megállapítható, hogy ki nem váltotta még ki a sékelt és ezeket a tagokat kivétel nélkül fel kell keresni s felszólítani a sékel kiváltására. Ebben a munkában nem szabad kizárólag az ifjúságra bízni minden feladatot, hanem

minden felnőtt cionistának erkölcsi kötelessége másokkal is megváltatni a sékelt.

Csak így lesz lehetséges a megfelelő sékelsumot elérnünk ahhoz, hogy a zürichi kongresszuson is legalább ugyanannyi delegátust képviselje Erdély zsidóságát, mint az előző kongresszuson.

A begyűlö nagyobb sékelösszegeket folytatolagosan kell átutalni. Ahhoz, hogy az utolsó összeg június 8-án Kolozsváron legyen, azt legalább 3 nappal előbb, tehát június 5-ikén kell postára tenni, vagy átutalni. Az utolsó pénzküldeményt egyidejűleg postára teendők az üres, vagy visszamaradt sékeltömbök is.

Unter gewissenhaftester Aufsicht des Herrn Aron Josef Luria, des Sohnes des hochwürdigsten Herrn Samuel Luria שלישיך aus Jerusalem, ישיב der Gemeinde Adomas, eröffne ich ab 1. Juni in Bázna (Tulipán vendéglő) ein

ort. בשר

gasthaus
Anmeldungen:
GOLDSTEIN MARTON,
Diciosánmártin.

Hirdessen az Uj Keletben

A kolozsvári törvényszék ítélete feloszlatta az egységes szakszervezeteket

Az ítélet értelmében a szakszervezetek vagyona állami jótékonyági intézményekre száll át. A szakszervezetek megfelebbesték az ítéletet

(Cluj-Kolozsvár, május 29. *Az Uj Kelet indítójától.*) A kolozsvári egységes szakszervezetek feloszlatása ügyében, amint arról már beszámoltunk a kolozsvári törvényszék Decusara tanácsa még a múlt hét folyamán tartotta meg a fő tárgyalást. Az ítélet kihirdetését tegnap déli 12 órára halasztotta a törvényszék. Az ítélet kihirdetés szennációja már déli 11 órakor nagy tömeget vonzottak a tárgyaló terem folyosójára, többnyire érdekeltek, akik bizonyos fokú pesszimizmussal jöttek el az ítélet meghallgatására.

A bíróság jóval fél óra után foglalja el a helyét. Feszült hangulatban

emelkedik szólásra Decusara elnök.

A törvény nevében! A kolozsvári törvényszék helyt adott a fa-, bőr- és ruházatimunkások szakszervezete ellen a kolozsvári ügyesség által beadott feloszlást kérő kereseteknek és mind a három szakszervezetet feloszlatoznak nyilvánítja.

A következőkben rátért az ítélet rövid indoklására. Ezek szerint a szakszervezetek a törvény által meg nem engedett politikai tevékenységet fejtettek ki és eredeti rendeltetésüktől teljesen eltértek. Terhére írja az ítélet indoklása a szakszervezeteknek a Dolgozók blokkja érde-

kében kifejtett választási propagandát, valamint azt, hogy a véres kimeneteli temesvári kongresszuson képviselték magukat. Az ítélet elrendeli mind a három szakszervezet likvidálását és likvidátornak dr. Ioan Mica ügyvédet nevezte ki. A szakszervezetek vagyona állami jótékonyági intézményekre száll.

Az ítélet kihirdetését a megjelent hallgatóság nyugodtan fogadta. A szakszervezetek a táblához fellebbeztek, amely az ügyet a gyorsított perrendtartás értelmében minden valószínűség szerint rövidesen ismét tárgyalásra tűzi ki.

Primo de Rivera haditörvényszéke halálra ítélte a tüzérek egy ezredesét és három kapitányát

Páris, május 29. A Le Journal tudósítójának közlése szerint a ciudad-reali hadbírósg kihirdette ítéletét a zendülő tüzérszék ügyében. A bíróság egy ezredes, három kapitányt halálra, tizen-

két főhadnagyot és hadnagyot tizenöt évi várfogságra ítélte s a monstre-per más huszonöt tisztváltóját felmentette.

Spanyol kormánykörökből származó

értesülés szerint amennyiben a felsőbb fokú bíróság is jóváhagyná az ítéletet, a kormány nem fog elzárkózni attól, hogy kegyelmi kérvényt ne terjesszen az uralkodó elé.

Ma reggel kezdődnek az angol választások

A munkáspárt és a liberálisok esélyei még jobban megnövekedtek

London, május 29. A választások napja holnap virrad fel. Reggel nyolc órakor megkezdődik a szavazás mindenütt az országban.

A mai nap a liberálisok és a munkáspárt esélyeinek újabb növekedését hozta meg, amit a választási börze nyomban eszkoptált.

Lloyd George ma kijelentette az újságíróknak, hogy meggyőződése szerint a konzervatív párt legalább kétszáz mandátumot fog veszíteni s e mandátumok nagy részét a liberálisok szerzik meg.

London, május 29. A pártok jelöltjei női családtagjaikat is belevitték a választási küzdelembe. A nők a jelölteknek nagyszerű kortesszolgálatokat tesznek.

Baldwin fia a munkáspárt radikális szárnyához csatlakozott

A londoni tőzsdén nem csupán a részvények árfolyamának alakulására nézve állítanak fel becsléseket, hanem elég élénk a magánforgalom más — értékekben is. Így például hetek óta sűrűn kötnék fogadásokat a választások eredményére. A múlt hét dereka óta ezen a piacon alig van változás.

Háromszoros pénzt kaphat, aki azt hiszi, hogy 280-nál lényegesen több vagy lényegesen kevesebb mandátuma lesz a konzervatív pártnak, 280 konzervatív mandátum pedig annyit jelentene, hogy legalább 330 mandátuma és szavazata lesz a két nagy baloldali pártnak. Mert a pártonkívüliek és a kommunisták nem számíthatnak többre, mint öt kerületre. Ezek között van az a londoni külváros, amely híven kitart Shapurji Saklatvala, az Indiából Londonba került hindu kommunista mellett, akármilyen világosan bizonyult be az elmúlt évek alatt, többek közt a polgári bíróság néhány tárgyalásán, hogy a moszkvai eszmék hindu apostola a magánéletben ügyes és rideg üzletember.

Kétségtelen, hogy a konzervatív párt egy-két hét óta nagyobb bizalommal néz a választások eredménye elé, mint idáig 50 szavazat többség, ez volt Baldwin jóslata, amely nem nagyon szerénytelen, mivel 1924-ben több, mint 200 szavazat abszolút többséggel győ-

Baldwin miniszterelnök felesége kíséretében járja a Lancashire iparvidéket. Lloyd George felesége és két leányával vesz részt a választási kampányban. Macdonaldnak leánya tesz jó kortesszolgálatokat s Lord Churchillnak leánya és felesége korteskedik.

Genf, május 29. A Le Journal de Geneve londoni munkatársának jelentése szerint a választások befejezése után angol részről tárgyalást indítanak be Amerikával a Genfben felvetett tengeri leszerelési konferencia összehívásáról, minek megtörténte előtt tisztázni akarják Amerikának a kérdésben elfoglalt álláspontját.

zött a konzervatív tábor. Május közepén még Baldwin hívei osztották a miniszterelnök — optimizmusát, de most legalább az érdekeltek kezdik már elhinni, hogy nem tarozik a lehetetlenségek közé a Baldwin által felállított jóslat beteljesülése.

Ha a londoni tőzsde változatlanul kitart amellett, hogy az új alsóházban nem lesz többsége a konzervatív pártnak, akkor a felelősség jórésze Churchill pénzügyminiszter terhelje a nyomott hangulatért. Churchill jobb ellenséget szerzett, mint barátot politikai pályáján és ez érthető is. Konzervatív képviselőből lett liberális miniszter, majd újból fölfedezte konzervatív meggyőződését és a Baldwin-rendszer pilérvé szegődött de azért nagy politikai tehetségét és jó szimatját nem lehet kétségbevonni. Most azonban a Baldwin-kormány legnagyobb szónoka alig vesz részt a választási küzdelemben és csak ott beszél, ahol nem térhet ki a kellemetlen kényszerítés elől. Amint nyilvánosságra került az a hír, hogy az ősz kezdetén Churchill igen magas tiszteletdíjért felolvasókerutatót fog tartani Amerikában, tehát nem igen bízik abban, hogy három-négy hónap múlva még pénzügyminisztere lesz Angliának.

Baldwin korrektsége, józansága, megbízhatósága kétségkívül nagy erkölcsi érték, de ugyanígy kétségtelen az, hogy

Churchill tehetségével sokszorosan túlszárnyalja, a miniszterelnököt és Churchill már hetek előtt feladta a küzdelemet. Így vagy amúgy Churchill nem lesz sokáig pénzügyminiszter, mivel most tanusított lanyhaságát nem minden ok nélkül veszi zokan a konzervatív párt.

Egy darabig a tékozló fiú könnyelműségének minősítették, ha Olivér Baldwin, a miniszterelnök fia, a munkáspárt programjával vállalt képviselőjelöltséget. Most azonban a fiatal Baldwin kezd komoly zavart okozni. A tékozló fiú örökölte apja józanságát és választási beszédei ugyanolyan hűvös nyugalommal argumentálnak a munkáspárt igazsá mellett, amilyen hűvösen és józanul hirdeti a konzervatív jelszavakat édesapja. 2 millió ember vagy 40 millió ember érdekeihez igazodni, ez a nagy kérdés a fiatal Baldwin szerint és nem lehet tagadni: az így felállított tétel nagyon hatásos. Megvalósíthatja-e a jobb holnap ígértét a munkáspárt vagy sem, ebben a kérdésben nagyon ridega a fiatal Baldwin álláspontja, amely szerint a munkáspárt egy részét megfertőzte a liberális gondolkodás és csak a liberális gondolkodás által inficiált emberek kiküszöbölése után érheti el célját a munkáspárt. A miniszterelnök fia tehát hibáztatja Macdonald óvatosságát és keményebb munkáspárti politikát kíván, mint amilyent vezére hirdet.

Börtönbüntetéssel sújtottak egy megvalult futballistát. Budapestről jelentik: Faragó Ödön futballjátékos ellen az esztergomi törvényszék eljárását folytatták le, halált okozó testi sértés miatt, mert egyik esztergomi mérkőzésen Benke Józseffel összeverlekedve, utóbbinak olyan sérülést okozott, hogy napok múlva a kórházban meghalt. A törvényszék a tanúvallomások elhangzása után felmentette a vádlottat, mert nem látta beigazoltnak a bűnösségét. Az ügyész fellebbezése folytán az ítéletábla is foglalkozott az ügyvel s a felmentő ítéletet megváltoztatva, Faragó bűnösnek mondotta ki halált okozó súlyos testi sértésben és egyévi börtönbüntetésre ítélte.

Az Uj Kelet...
Pécs...
Felső...
Bukarest...
Str...
az Uj Ke...
1925

Kerok a...
Janus...
melyik...
s melyik...
Erre fel...

Tiszta m...
kénysáv...
s ha fájt...
magam i...
emberi v...

A kérke...
igy lett...
s a titok...
és mégis...
az emelk...

Zenith é...
irgalmas...
megértés...
áldassana...
a jók is,

Mert min...
mindenki...
az egész...
ha ki aka...
mert jó e...

Nem baj...
emelt hon...
az új sz...
hímnusza...
halleluja

— Amer...
ségét. Lon...
tektorátus...
Anglia ko...
köt az Ész...
Amerika...
szághoz ta...
függetlens...
rancijavá...
rainak és...
delmét.

— Elind...
ridba. Be...
te indult...
népszöve...
dött romá...
külügymir...
tésével. A...
zött dr. A...
riumi kaj...
kisebbségi...
a madridi

— A né...
megakadá...
linből jel...
párt maga...
általános...
propagand...
ták és a...
pacifista...
halók lesz...
egyként m...
kat a pro...
nie és meg...
den eddigi...
szolgáltá.

— Vas...
Berlinből...
ratov állo...
szállító v...
mozdonny...
nya összet...
vonatkisér...
háltak. A...
igy a moz...
nyole hal...
bebesitlje

HIREK

As Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánátsági szolidaritás naplójának.
 Szerkesztő: Dr. Mariton Ernő.
 Főszerkesztő: Jambor Ferenc.
 Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő,
 Str. Lipsca 91.
 As Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

MINDENKÉ AZ ELET!

Irta: Salamon László.
 Kerek a föld s a visszasságnak Janus-arcú szobrája: melyik szív tudja holnap sorsát s melyik „nem” készül majdani „igen-erre felel.”

Tiszta mosolyban százszor több fájdalom kényszerít látni, mint igazi könnyben s ha fájt is a rossz: hamar belátni, magam is mélyen, nagyon fájdítok: emberi végzet.

A kérdésnek boldog mámorából így lett a részem hideg alázat s a titok, hogy lenni vétek és aldozat és mégis az egyetlen szárny-nyitó könyv az emelkedéshez. [szer]

Zenith és Nadir zug álmaim felette irtalmas bűnné foszlik a gögöm, megértéssé lankad el szívem áldassanak meg minden emberek, a jók is, a rosszak is.

Mert mindenki a nyári nap éke, mindenki a csók és a bánat, az egész világ mindenki lesz, ha ki akarja vegye el magának, mert jó és áldott.

Nem baj, ha én hiblok: utánam jönnek emelt homlokát az új hődtök majd, az új szivekre szabadult szabadság himnusza izz az árnyakat messze: hallelujá ember!

Amerika is elismeri Irak függetlenségét. Londonból jelentik: Az angol protektorátus alatt álló Irak a napokban Anglia kormányával együtt szerződést köt az Északamerikai Unióval, amelyben Amerika elismeri az 1920-ig Törökországhoz tartozott terület államiségének függetlenségét, viszont Irak Anglia garanciájával biztosítja Amerika polgárainak és az amerikai érdekeknek védelmét.

Elindult a román delegáció Madridba. Bukarestből jelentik: Tegnap este indult el a Simplonnal Madridba a képviselők nyári ülészakára kiküldött román delegáció. Grigore Gafencu külügyminisztériumi államtitkár vezetésével. A delegációval Madridba utazott dr. Aurel Buteanu belügyminisztériumi kabinettagozó is, aki a kormány kishírségi szakértőjeként fog szerepelni a madridi román delegációnál.

A német szocialisták a háborúk megakadályozását tűzték ki célul. Berlinből jelentik: A szociáldemokrata párt magdeburgi nagygyűlésén ma az általános leszerelés érdekében beindított propaganda szükségességét hangoztatták és a párt újra lekötelezte magát a pacifista program mellett. A felszólalók leszerelést követelő beszédeknek egyik mottója volt, hogy a háborukat a proletáriumnak meg kell előznie és meg kell akadályoznia, mert minden eddigi háború csak a tőke érdekeit szolgálta.

Vasuti karambol Oroszországban. Berlinből jelentik: Az oroszországi Szaratov állomás közelében egy élelmiszer-szállító vonat összeütközött egy tolató mozdollyal. Az élelmiszer-vonat mozdonyát összetört, három első kocijában a vonatvezető személyzet közül hatan meghaltak. A vasúti üzemeltetésnek így a mozdonyvezető és fűtővel együtt nyolc halálos áldozata és három súlyos sebesültje van.

Dietikus étterem
 Oradea, Str. Josif Valea (Nagy Sándor u.) 3.
Uj helyiségei megnyitak
 Vegetáriánus konyha. — Kiváló, könnyű ételek. **Preciz kiszolgálás, olcsó árak!** Utazóknak 10% engedmény.

Tűzvész pusztított el egy nagyváradi celluloid-gyárat
Egy keresztülrobbogó vonat miatt megkészt a tűzoltóság
 (Oradeamare-Nagyvárad, május 29. Az Uj Kelet tud.) Szerda délután négy órakor Lipner Farkas Béla Kolozsvárnéca kültelek felé eső részében lévő fésű és celluloidgyárat tűzvész pusztította el. A tüzet eddigi megállapítások szerint a magasfeszültségű villamos-áram vezetke okozta, amely egy szigeteletlen pontban szikrárt fogott és par pillanat alatt lángba borította a gyárban felhalmozott fésű és celluloid dolgokat. A városi tűzoltóság, akit az esetről nyomban értesítettek, csak megkés-

Még mindig éga morenii szonda
 (Bucuresti-Bukarest, május 29. Az Uj Kelet tud.) A morenii szonda tűz egész éjjel égett és a 60 méter magasságra kitérő lángok óriási távolságban láthatók voltak. Az erupció okozta földalatti rengéseket Ploestben is érezték. A Romano Americana társaság, amelynek tulajdonát képezi az égő szonda, sürgős táviratot monesztett az Andrescu-fivérek után, kiknek speciális rendszerük van szondatűzek elfojtására. A jelek szerint a tűz hosszabb ideig el fog tartani, ami csak fokozni fogja a kárt, amely már eddig is több mint 30 millió, Tönkrement 10 szonda és 4 tárgy. A szerencsétlenségben egyedül az a vigasztaló, hogy emberéletben semmiféle kár nem esett. A katasztrófa okául szakértők a 200-nál is magasabb atmoszférikus nyomást tartják, amelyet a 160-as szonda, ahol a robbanás történt, nem bírt ki.
 A morenii tűzvész okozta kárt még nem lehetett megállapítani, mert az erupció még egyre tart. A 160-as számú szonda izolálva ugyan, mégis fenyegeti a többi szomszédos szondát. A vizsgálat megindult a katasztrófa okainak kiderítésére.

A fogtechnikusok uj akciót kezdenek jogaik megvédése érdekében
A jelenlegi törvényjavaslat nem orvosolja a korábbi rendeleteket

(Bucuresti-Bukarest, május 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Már több ízben beszámolt az Uj Kelet az egészségügyi minisztérium április 26-ig adott termi-hogy a fogásztechnikusoktól, illetőleg ezek legnagyobb részéről a működési engedélyt megvonja. Mint ismeretes, a minisztérium április 26-ig adott terminust a fogásztechnikusoknak a folyamatban lévő munkálataik elvégzésére, azzal a szigorú utasítással, hogy ezen a napon műtermek feltétlenül be kell zárják. Mintegy 450 fogtechnikus vesztette volna el ilyen módon existenciáját. A fogászok természetesen nem nyugodtak bele a minisztérium döntésébe és széleskörű akciót indítottak szerzett jogaik megvédésére. Delegációt vezettek magához Maniu miniszterelnökös is, akinek intervenciójára a minisztérium meghosszabbította a műtermek bezárásának terminusát és ugyanakkor elhatározta, hogy

a fogtechnikusok helyzetét törvényjavaslatilag fogja szabályozni.
 Ez a törvényjavaslat, amelyet dr. Moldovan egészségügyi államtitkár irányítása mellett egy bizottság dolgozott ki, — már el is készült és e pillanatban a legfőbb törvényhozási tanács előtt fekszik. A kiszivárgott hírek szerint azonban a tervezet olyan értelmű rendelkezéseket tartalmaz, amelyek egyenértékűek a fogtechnikusok műtermének azonnali bezárásával. A törvényjavaslat ugyanis 42 éves korhoz és 15—16 éves praxishoz köti a működési engedély kiadását. Nyilvánvaló, hogy a törvényjavaslat intenciója nem kizárólagosan az, hogy a fogtechnikusok jogait „rentlebbe.”
 Minthogy a javaslat diszpozíciói a fogászokat távolról sem elégítik ki, ezek elhatározták, hogy akciójukat tovább viszik, míg a kormány jogaikat el nem ismeri.

Bányalégrobbanás egy amerikai bányában. Londonból jelentik: Newyorki jelentés szerint Montgomery bányatelep egyik szénbányájának tornájában katasztrófális következményekkel járó bányalégrobbanás történt. A mentési munkálatok során kilenc munkás megszenesedett holttestét emelték ki a romok alól. Több munkás életveszélyesen megszebesült.

Zaleski közvetítet, a román-magyar optánsperben. Varsóból jelentik: A lapok Cita Davila megbízásával kapcsolatban annak a meggyőződésüknek adnak kifejezést, hogy Zaleski budapesti látogatása alkalmával mégis csak közvetített a román-magyar optánsper tárgyalásai tekintetében s ennek tulajdonítható a román delegáció vezetésére Cita Davilának megbízása.

Orizetbe vették a karbini szovjet-követet és a követség személyzetét. Berlinből jelentik: A Wolff távirati iroda pekingi tudósítója jelenti, hogy a karbini orosz követség épületében a kínai kormány rendeletére házkutatást fogantatosítottak, amelynek az volt a célja, hogy megállapítsák Feng Ju Siang lázadó marsallnak a szovjet követséggel való kapcsolatát. A házkutatás befejezése után a karbini kínai rendőrség, nem törődve az extritorialitás nyújtotta védelemmel, a követet és a követség 60 tagú személyzetét Orizetbe vette.

REGGELIRE-ÜZSONNARA a leg egészségesebb táplálék egy csésze tejben 3 kávéskanál Ovomaltine.

Francia és amerikai pilóták startja Amerikából Európába való repülésre. Londonból jelentik: A Reuter távirati iroda tudósítójának közlése szerint holnap reggel két repülőgép indul Amerikából óceánrepülő útra Európa felé. Az egyik gép amerikai pilótákkal, Williams és Helkinsel startol, míg a másikat Assolant és Lefevre francia avatikusok vezetik, akik hetekkel ezelőtt egyenesen azért utaztak át Newyorkba, hogy ketlet irányban kísérjék meg az Óceán átrepülését, miután óceánrepülő start-ra a francia légügyi minisztériumnak egy régebben kiadott rendelete értelmében Franciaország területén nem kaptak engedélyt.

Aprilis hó 15-én lett felfogva a 20,000-dik munkás a Philips eindhoveni üzemében. A munka-, kereskedelmi- és ipari miniszter prof. dr. J.R. Slotemaker de Bruine és számos más fontos személyiség jelenlétében. Dr. A. F. Philips néhány szót mondott a huszereedik munkásnak, majd átadott neki egy bizonyos összeget tartalmazó borítékot. A hollandiai affiliált üzemekben van még 5000 munkás alkalmazva és a külföldiekben további 10,000, úgy hogy a Philips konzernben összesen 35,000 személy van alkalmazva.

Internátust alapítanak a fatisztviselők. Az Erdélyrészi Fatisztviselők Egyesülete vasárnap tartotta meg a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara tanácstermében hatodik évi rendes közgyűlését Kelemen Bernát ügyvezető elnök elnöklése alatt. A közgyűlés egyhangulag kimondotta, hogy a fatisztviselők gyermekei nevelésének megkönnyítésére Erdély valamelyik iskola-központjában internátust állít fel. Amennyiben lehetséges, az internátus már az őszi tanév előtt megnyitja kapuit. Az egyesület nemrég elhunyt nagyrődemű elnökének, Eichner Sándor vezérigazgatójának a helyét egyelőre nem töltötték be. Ügyvezető elnöké ismét Kelemen Bernátot, a Kalotaszegi Erdőipar Rt. ügyvezető igazgatóját választották meg, akinek az egyesület felvirágoztatása terén hervadhatatlan érdemei vannak. Az új munkatörvénynek a tisztviselők felmondási idejére vonatkozó rendkívül szerelmes intézkedései ellen az egyesület a rokonszervezetekkel karöltve országos mozgalmat indít. Ugyanezen a napon zajlott le a Fatisztviselők Nyugdíjgyűlésének közgyűlése is Svéd Zsigmondnak, a Swag igazgatójának elnöklése alatt. A közgyűlés elhatározta hogy a fatisztviselők nyugdíjbiztosításának végleges rendezése érdekében június 16-án Brassóban rendkívüli közgyűlést tart.

Dinamittal robbantotta föl az ideálját egy joachimstali munkás. Pragából jelentik: Streif Antal joachimstali munkás szerelmes volt Dünker Emma trafikosnőbe. Sokszor kérte az övegyet, hogy hallgassa meg és legyen a felesége. Az asszony azonban mindig visszautasította. A munkás tegnap újra bement a trafikba, újra megismételte kérését, majd amikor süket fülekre talált, dinamitpatronát vett elő, amellyel az egész jletet felrobbantotta. A trafikosnő és a szerelmes munkás is szörnyethalt.

Jehudo Epstein emlékiratai

Jehudo Epstein, a hírneves zsidó festő most dolgozik memoárjain. Könyvének címe: „Utam keletről nyugatra” nehezkára meg fog jelenni és ebből közzük az alábbi jellemző részét.

Péntek este a kicsiny orosz városban. A boltokat gyorsan zárják, mert közeledik a szent szombat. A szegény városka utcái kihaltak, csak egyszerűen megy egy elkésett hívő imakönyvvel háza alá az isten házába. A jámbor emberek már régen összegyűltek az írástudók, akik éjjel-nappal a szent könyv felé hajolva tanulnak. A szombati munkát már nem szabad a legkisebb munkát sem elvégezni, nem szabad főzni, nem szabad befogni a lovat, nem szabad megfogni a tehenet. A kicsiny templomban az Örökkévalóság szánycsattogása hallatik, a szombat lisztelére az emberbe egy másik lélek vonul be.

A fehér asztal fölött otthon gyertyák lobognak. A gond és nyomor eltűnt ezekben az órákban. A háziur helyén két fonott kalács tiszta, hímzett takaróval lefödve. Az öreg ur jelt a rituális mosdásokra, a gyermekek éhesen néznek a gözölgő levesre és már inyanában van a ponty íze. De türelemmel kell lenniük, mert az apa egyelőre imádkozik. Apa egyébként vendéget is hozott a templomból, mert bármennyire szegény, de nálánál még mindig létezik megényebb és jól tudja, hogy zsidó kötelesség a szombati napon együtt örveleznii az inasokkal.

A gyermekek mohón hallgatják az idegen ember meséjét akit nem úgy kezelnek, mint egy koldust, hanem mint egy vendéget. Látják, hogy az idegen jól érti a Szentírást és a Talmudot, tehát még külön címekkel meg is tisztelik.

Nem szabad üzletről beszélni ezen a napon, pénzhez még csak nyulni sem szabad. Bibliai dolgokról beszélnek, olyan érdeklődéssel, mintha valami aktuális dolgot tárgyalnának.

Az idegen sokat beszél más városok szokásairól, embereiről. A szombati gyertyák sötétnek és a titokzatos sötétség közben meséli kicsoda pogrom játszódtott le az elmúlt hetekben a szomszéd városban, ahol kozákok támadtak a zsidókra, gyermekeket és agastyánokat gyilkoltak le és asszonyokat is.

Csendes imában emlékeznek meg a meggyilkoltokról. De miért sok szót vesztetni előlött? Olyan dolgok, amik mindent megisméjlódhetnek. A zsidók sorsa nagyon bizonytalan...

Vége a szent napnak. Este a családtagok összegyűlnek és valami hideget vacsoráznak. Ez az az óra, amikor a második lélek elhagyja a testet. Zsolnárokat és szent dalokat énekelnek és amikor besötétedik, elmondják az esti imát. Az apa ezüstkehelybe tölt mazsolából sajtolt bort, meggyújtanak egy fonott viaszkból készült gyertyát, amit átadtak nekem, a kicsiny Jehudának. Apa áldó imát mondott a bor fölött. Az emberek üdvözölték egymást. A szombati nap vége.

A Matild-viz

egyedien banketten sem hiányozhat, mert ez vezető márka.

Cserépkályhák

Állandóan nagy választékban, különböző méretek, modellek és nagyságban.

Gyári árák!

Fayence-tálok falburkolathoz konyhák fűtőszobák és folyosók részére.

Kérjen árajánlatot!!

TERRACOTTA'

Cserépkályha gyári lerakat

Brassó, Vasut-ucca 3/a.

Figyelem!

Megkezdődött a nagy végeladás Blatt harisnya és kötött áruházában.

Siessen ezen ritka kedvező alkalmat felhasználni, hogy prima minőségű árut eddig nem létező olcsó árban vásároljon. **Arukészlet egy tételben is eladó.** — Üzleti berendezés eladó.

BLATT, Főtér 13.

Meghalt Monis szenátor, Dreyfuss egykori védője

Párisból érkezett jelentés szerint Antoine Monis szenátor, volt francia miniszterelnök, tegnap 83 éves korában elhunyt. Monis szenátor az újkor történelmének egyik igen érdekes alakja szállt sírba. Monis eredetileg gazdag szőlőbirtokos és konyakgyáros volt, de a nyolcvanas évek elején, minthogy ügyvédi diplomával rendelkezett, teljesen az ügyvédi hivatásra adta magát. Előbb Bordeauxban, majd Párisban volt keresett ügyvédi irodája és miután 1885-ben a francia kamara tagjává választották, főként politikai irányban végezte ügyvédi hivatását. Képviselő korában ismerkedett meg Zola Emillel, a nagy íróval, csakhamar belső barátság

fejlődött ki kettejük között. Amikor a Dreyfuss-per kibukkanásánál Zola kiadta világhírű „J'accuse” kezdetű rópiratát, Monis szenátor a közvélemény világséges hangulata dacára, Laboryval együtt elvállalta Dreyfuss védelmét és elítélte után sem szűnt meg a parlamentben ezt az ügyet napirenden tartani. Amikor a Waldeck Roseau kormány került az ügyek élére, Monis igazságügyminiszter lett és most már nem elégedett meg Dreyfuss rehabilitálásával, hanem erős kézzel tisztogatást kezdett a köztársaságot mindinkább fenyegető reakciós elemek ellen. Közvetlen a háború előtt, 1914 márciusában borzalmas szerencsétlenség érte Monis

szenátort. Bertheaux hadügyminiszterrel együtt Monis szenátor az issyi repülőtéren lezuhant. A hadügyminiszter életét vesztette, Monisnak pedig aggtátni kellett az egyik lábát. Ezzel aztán be is fejeződött politikai pályafutása. Azóta tisztán irodalmi működésnek élt és emlékiratai a legértékesebb adatokat szolgáltatják a modern, haladó Európa számára. Tragikus sorskimérés az, hogy Monis volt Jaurés legjobb barátja és mindketten előharcosai voltak a francia pacifizmusnak. Lehet, hogy ha a repülőszerencsétlenség nem vet véget a világháború küszöbén Monis karrierjének, sok minden másképp lett volna Európa történelmében.

Három pont, amely megint közös nevezőre hozza a liberális párt elégedetlenkedőit

Duca szenzációs sakkhuzása a liberális párt békéje és a „kormánybuktató kampány” érdekében

(Bucuresti-Bukarest, május 29. Az Uj Kelet tudósítójától). A közvélemény szempontjából nem lehet érdektelen az az új folyamat, amely a liberális párt kebelében megindult. A kulisszák mögött elkekeredett hars folyik a pártvezérek között, akik egymással szemben teljesen ellenkező álláspontot képviselnek. A két ellenkező pólus megisméjlesztője: Bratianu Vintila és Duca közül Bratianu a régi liberális doktrínát képviseli, amely centralisztikus és autorokrata alapelveken épült fel, míg Duca mint ismeretes, engedve ezekből a rideg és tradíciókra támaszkodó elvekből, az elasztikusabb, a progresszívebb politikának a híve.

A párt Calea Victoriein levő helyiségeiben állandóan folynak a tanácskozások, amelyek egyrészt a kormánypárt elleni akció előkészítésére, másrészt a pártban megindult bomlási folyamat megakadályozására irányulnak. A pártvezérek belátják, hogy kifelé semmit sem érhetnek el mindaddig amíg egymás között nem lesz teljes a harmónia. Ezért különösen Duca, a párt spirituális rektora, minden erejével a megoldás lehetőségét keresi. Duca azzal is tisztában van, hogy Bratianu politikájának teljes dezavválása esetén, ez teljesen visszavonulna a politikától, ami viszont a párt felborulását jelentené. Ezért van az, hogy épen Duca, Bratianu ellentáborának a vezére, a közös platformnak a híve.

Minden azon mulik tehát, hogy Duca vajjon meg tudja-e teremteni a közös platformot. A liberális párt politikája

teljesen át volt szöve gazdasági érdekszemponctokkal. A pártnak minden egyes megnyilatkozása azon mulott hogy vajjon ezt a megnyilatkozást megkivánják-e a párt gazdasági érdekei vagy sem. És ezek a szempontok ugylátszik az ellenzéken is megvannak. Amikor Argetoianu annak idején elfogadta a „Banque Internationale de Roumaine” vezérigazgatói székét, állítólag épen Bratianu Vintila volt az, aki efellett megelégedését fejezte ki. Argetoianu megválasztásában bizonyítékát látta annak, hogy a pénzügy ma is megbecsülési és értékeli a liberális párt erejét. Mégis később, amikor Argetoianu berlini utjára került a sor, Bratianu hirtelen megváltoztatta az álláspontját és helytelennek minősítette azt, hogy Argetoianu elfogadja a vezérigazgatói állást.

A párt kebelében ez nyugtolt alkalmat a nyílt harcra. A párttagok többsége és főleg a vidéki liberális alakulatok, felismerték hogy Bratianu álláspontjának megváltoztatása mögött a Banca Românească keze húzódik meg, amely természetesen nem nézi jó szemmel egy konkurrens, liberális színezetű, hatalmas bank bevonulását a piacra.

Egyik legutóbbi ülésen vegre kenyertörésre került a dolog. Elkekeredett hars után Duca hívei szótöbbséggel a következő határozati javaslatot fogadták el, amely bár burkoltan, de mégis dezavválja Bratianu centralisztikus, autorokrata és gazdasági érdekektől vezetett politikáját:

1. Az ország jelenlegi súlyos gazdasági válságára való tekintettel a gazdasági és pénzügyi konszolidáció érdekében szükségesnek találjuk az eddigi exkluzivista elvektől eltérően az összes pénzügyi és gazdasági körökkel, valamint a külfölddel való együttműködést.

2. Szükségesnek találjuk mindazoknak a pártból való kizárását, akik bizonyos pillanatokban megszegik a pártfegyelmet, de ezekben szemben ténykedéseikkel az egész pártot kompromittálhatják.

3. Szükségesnek találjuk egyszersmindenkorra elkülöníteni a párt politikájától egyes vállalatok és pénzügyintézetek érdekeit amelyekért a párt sokszor elkövetett olyan dolgokat, amelyek aláásták a párt presztízst, autoritását és népszerűségét.

Duca ezzel a három ponttal mesterien össze tudta egyeztetni a szélsőségek ellenkező álláspontját. Bratianunál elérte, hogy a pártpolitikát függetlenítette a pártgazdasági politikától, Argetoianunál pedig, hogy az általa irányítandó új bankot liberális érdekszférába vonja.

És Ducának ezzel a ravasz politikával valószínűleg sikerülnie fog közös nevezőre hozni a pártban megnyilvánult ellentéteket. Hogy a belső harmónia megteremtése után ő indítsa el a „kormánybuktató kampányt”, amelyet Bratianu Vintila nem tudott elindítani. (h. e.)

Közgazdaság

Európai lisztkonvenció az amerikai verseny ellen

Bécs, május 29. A Wiener Allgemeine Zeitung a következő érdekes cikket közli:

Nemesak Ausztriában, hanem egész Középeurópában a malomipar a régi osztrák-magyar monarchia szétbomlása óta erős válságban van, amely csak részben vezethető vissza arra a körülményre, hogy majdnem minden utódállamban a malomipar túlságosan nagy dimenziókat vetett föl. Az utóbbi esztendő folyamán Középeurópában számos malomot bezártak és a még üzemben levő malmok is teljesítőképességüknek csak egy töredékét tudják kihasználni. A válság fő oka a mindjobban erősödő amerikai verseny, amely Hamburgon és Szalonikán át mindjobban előrenyomul. Mi az oka annak, hogy az amerikai liszt olyan versenyképes az európai liszt versenyével szemben? Az érdekes és tekintetben egyedül nem volna döntő tényező, hanem más körülmények is szerepet játszanak.

Ezekről a kérdésekről néhány nappal ezelőtt a magyar malomok szövetsége Budapesten értekezletet tartott, amely Jutassy Ödön ismert magyar szakember javaslatára elfogadta az az ideát, hogy a malomipar a harcot az amerikai liszt ellen az osztrák és a csehszlovák, valamint a román és a jugoszláv malomiparral együtt vegye fel. Ezen cél elérése érdekében a következő rendszabályokat kellene foganatosítani: a nemzetközi munkahivatalt rá kellene venni arra, hogy a pékműhelyekben felállított éjjeli munkatársakat helyezze hatályon kívül. Mivel az éjjeli munkát a pékműhelyekből kizárták, így fejtegettek ezt ki a konferencián, a pékeknek aránylag csak kis munkakör áll rendelkezésére. Mivel az amerikai liszteknek az a sajátosságuk, hogy sokkal gyorsabban erjednek, ezeket a liszteket használják fel, hogy a rövidített munkaidőt kihasználhassák. Eltekintve ettől a körülménytől, a pékek már csak azért is szívesen használják az amerikai liszteket, mert kiadósabbak, vagyis ugyanaból a mennyiségű lisztből több zsemlyét s mást lehet előállítani mint a középeurópai lisztekkel, ami természetesen magával hozza azt, hogy a fogyasztók károsodnak, mert a sütemények súlya természetesen kisebb. Ezért a középeurópai malomszövetségek azt

fogják kérni a hatóságoktól, hogy a sütemények súlyát pontosabban ellenőrizze.

A nemzetközi malomszövetségnek első feladata volna tehát az intervenció a nemzetközi munkahivataltól az éjjeli munkának újra való engedélyezése ügyében és másodsor, hogy a kormányok adjanak utasítást a sütemények súlyának pontosabb ellenőrzésére. Egyik akció sem vezetné maga után a sütemények árának a felemelését.

Ezzel a közös akcióval egyidőben azonoskívül a középeurópai államok egyes államai között egységes ár- és eladási konvenciókat kellene megvalósítani.

Elihez a kérdéshez Klein kereskedelmi tanácsos, az osztrák nagymalomszövetség elnöke úgy nyilatkozott, hogy Bécsbe eddig a magyar malomoknak ily irányú értesítése nem érkezett. Az osztrák szakemberek nézete odairányul, hogy az éjjeli munka tilalma ugyan a termelést tényleg megdrágítja és a kenyérfogyasztást a zsemlye fogyasztásával szemben károsítja, de hogy a kérdés ilyenmódi megoldásának semmi köze sincsen az amerikai versenyhez. Az amerikai versenyt csak olyképen lehetne eredményteljesen leküzdeni, ha a középeurópai államok az amerikai elzárkózó vámrendszabályokat hasonló rendszabályokkal viszonyozzák, vagyis védvámokat vezetnének be vagy pedig helyzetati kontingenst állapítanának meg. E kérdés felett két esztendővel ezelőtt az osztrák kormány kívánságára már tárgyalások is folytak a magyar malomiparral, de a magyar malomok követelése oly nagyok voltak, hogy az osztrák malomipar a további tárgyalásokat már nem folytathatta. Ezt azután politikailag úgy használták ki, hogy azt harsztelték, miszerint a tárgyalásokat az osztrák kormány szakította félbe, ami azonban természetesen nem felelt meg a tényeknek.

Ha tehát a középeurópai malomipar a súlyos válságból menekülni akar, akkor arra kell törekednie, hogy jobb védvámokat érjen el és hogy az egyes államok iparai egymás között kontingensszerződéseket kössenek. Az éjjeli munka tilalmának a felfüggesztésével egyedül az osztrák szakemberek nézete szerint, az amerikai verseny ellen küzdeni nem lehet.

gyalások még folyamatban vannak. S előreláthatólag néhány hetet fognak igénybe venni. Az iparágak reprezentánsainak meghallgatása után a miniszterium elkészíti a vámtarifa végleges tervezetét, amely előreláthatólag még ebben a szesszióban a parlament elé kerül.

Megegyezés jött létre a cukorgyárak és a cukorrépa-termelők között. Csaknem két hónapig tartó tárgyalások után a cukorgyárak és a cukorrépa-termelők között megegyezés jött létre, amelynek értelmében 1929-1930. esztendőre a cukor árát vagononként 11.300 lejben állapították meg. A cukorgyárosok kötelezték magukat arra, hogy 4 évesen a 36 ezer hektáron termelt cukorrépa mennyiségét a cukorközpontban tegnap ismét ülést tartottak az érdekeltek, amelyen a cukorrépa-termelők panaszát emelték a besszarábiai cukorgyárak ellen, minthogy ezek nem reaktálják a megállapodásokat és emiatt az elmúlt évi szerződés volt likvidáló. Hosszas viták után a konfliktust sikerült eliminálni és így a cukoriparban helyre állt végül a béke.

A német jegybank is felemelte a diszkomptlábát Berlinből jelentik, hogy a Reichsbank 1 százalékkal emelte a visszeszámitási kamatlábát. A Reichsbank április 25-én emelte fel 6 és félszázalékra a kamatlábát, amelyet most alig egy hónap elteltével újabb 1 százalékkal volt kénytelen felemelni. A német jegybankot ugyanazok a világ piaci körülmények kényszerítették a diszkomptláb emelésére, amelyek a Banca Nationala legutóbbi emelésénél közrejátszottak.

SZÍNHÁZ — MŰVÉSZET

Lábass Juci vendégszereplése. Kedden este a Magyar Színház színpadán Lábass Juci, az ünnepeit budapesti operettprimadonna lépet fel az „Eltört a hegedűm” című operettben, melynek főszerepét játszotta. Nem épen neki való szerep ez, de így is kiváltságosan tehetséges művészként mutatkozott be először a kolozsvári publikum előtt. Finom kultúrájú, kellemes beszédű és jó organumu művésznővel ismerkedtünk meg, aki inkább démoni szerepekre alkalmas. A közönség elragadtatással figyelte decens, nemes játékát és több ízben nyílt színi tapsal ünnepelte.

A Magyar Színház műsora:

Csütörtök: Csikágói hercegnő (Lábass Juci bucsufőlépése. Sorozatsz. 400).
Péntek: Miss Amerika. (Az idei évad utolsó operette-előadása. Az egész operette-személyzet bucsúja. Rendes helyárak. Sorozatszám 401.)
Szombat d. u. 3 1/2 órák: Hivatalnok urak. (Az idei évad utolsó ifjúsági előadása. Nagyon olcsó helyárak. Bevezető előadást tart: dr. Borbély István. Sorozatszám 402.)

Szombat este 9 órák: Tyukketrec. (Csak felnőtteknek. Nagyon olcsó mozihelyárakkal. Jegyek árai: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatsz. 403.)

Vasárnap d. u. 5 1/2 órák: A tábornok. (Újdonság. Nagyon olcsó mozihelyárakkal: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 405.)

Vasárnap este 9 órák: Marika. Táray Ferenc fellépésével. (Sorozatsz. 406.)

Hétfőn este 9 órák: Pista néni. (Újdonság. Póór Lili fellépésével. Esti előadás nagyon olcsó mozihelyárakkal. Sorozatszám 407.)

A Magyar Színház mozi-műsora:

Csütörtökön 5-kor és 7-kor: Kristálypatak ha megdagad.

Pénteken este 5-kor és 7-kor: Kristálypatak ha megdagad.

Vasárnap d. e. 11-kor Riff és Raff: Két bakkancsos, 7 felvonásos burleszk. Főszereplők: Raymond Hatton és Wallace Beery. Kiegészítésül egy 2 felvonásos bohózat. Helyárak 15

A Nemzeti Színház és a Román Opera heti műsora:

Csütörtök: Szent János éj.
Péntek: Aida. (Octav Arbore fellépésével)

A színházi iroda közleménye:

Ma este: Lábass Juci bucsufőlépése. Diadalmas sikerű vendégjátékát ma este leghíresebb szerepével a Csikágói hercegnővel fejezi be Lábass Juci, akinek vendégjátéka igazi nagy eseménye az idei évadnak.

Holnap este az egész operette-személyzet bucsúja a Miss Amerikában. Az idei évad utolsó operette-előadása holnap pénteken este lesz. A nagy bomba a Miss Amerika fog bucsúként színrekerülni. Jegyek erre a bucsuelőadásra nagyon korlátozott számban kaphatók már.

Ma és holnap utóljára: Greta Garbo a magyar színházban. Kivételes nagy és

őszinte sikert aratott a tegnapi előadásokon a Kristálypatak, ha megdagad című Greta Garbo film. A közönség nem győzött elegendő gyönyörködni ennek a hatalmas drámának a szépségeiben. Olyan filmje ez Greta Garbónak, amilyen csak minden 10-ik évben készül. A Greta Garbo művészete mellett a gyönyörű mese és az abszolút kifogástalan rendezés a biztosítékai a film hallatlan sikerének. A Kristálypatak, ha megdagad ma és holnap utóljára kerül vetítésre 5-kor és 7-kor a rendes 30, 20 és 10 lejes helyárak mellett.

Táray Ferenc főlépése. Vasárnap este vendégként fel fog lépni Táray Ferenc. Legkedvesebb szerepét fogja eljátszani a Marikában. Rendes helyárak!

Mozihelyárakkal: Tyukketrec csak felnőttek számára. Szombaton este 9 órákor a legkacagtatóbb, legsikamlósabb s legötletesebb párisi bohózat, a Tyukketrecet adják nagyon olcsó mozihelyárakkal. A pénztár csak felnőttek számára szolgáltat ki jegyeket 50, 40, 30, 20 és 10 lejes helyárakon.

Influenzánál és az összes légzőszervek hurutos bántalmainál, mint köhögés, rekedtség, stb. valamint a gyomorégésnél a legjobb a Málnási SICULIA gyógyviz Mindenütt kapható!

A női

Selyem-harizonyák

mindenképpen megvásárolni!

- GBL „Edelweiss” Lei 400
- GBL „Elite” „ 350
- GBL „Diamant” „ 310
- GBL „Dollar” „ 170

Kérje mindenütt ezen elgővölt, elbűvölő — női jeggyel ellátott — harizonyát és meg fog győződni arról, hogy a jó mindig a legolcsóbb.

Illuzionon vissza minden vásárlat.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egyező 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apóhirdetések díja előre fizetendő. Jegyzéke levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej.

Válcele (Előpatak) gyógyfürdő kőser vendéglőst. — Érdeklődni Goldsteinai Válcele (Előpatak) 1560

A Halmagiu (Arad megye) izr. imagyenesület keres egy mesterszót. Javadalmazás évi 36.000 lei és lakás. — Ajánlatok bizonyítványok megjelölésével Dr. Gross Andor ügyvéd címére Halmagiu küldendők.

Nagy városban jól bevezetett és egyéb cikkek bekapsolására is alkalmas fizethetőségben elhelyezett kristálysikvirgár kedvező feltételekkel eladó. — Biztos megérhető. — Leveletet „20.000” jellegre a kiadóba. 1974

Butorozott utcai szoba, zongora- és fürdőszoba használati, esetleg 1 lejes eláttással, kiadó. Eötvös u. 6., emelet.

Julius elcsel be lépésre keresek posztó szakmából való, a három országos nyelvet bíró segédet. Ajánlatok bizonyítvány másolatokkal „Megbízható” jellegre a Lloyd Express hirdető irodához Cluj, Str. G. u. 20 küldendők.

Hirdessen az „Uj Kelet”-ben!

AZ ÉHSÉG

Irta: ALEXANDER NEWEROV

Miska egyre csak hajtogatta:
— A lábaim nem bírják.
Ekkor Jemelján vadul rákiáltott:
— Az ördögbe is, én itt hagylak, itt fogsz túlni!

Ép úgy, mint Pável, ő is magához kérte a fiút, azt mondotta, üljön a hátára és lesüllyesztette a fejét, mint egy ló, aki nehéz terhet visz. Fáradtan ment a csuszós uton.

11.

Az állomáson a kocsi között, mint kicsiny kutyák, apró gyermekek futkostak. Köröskörül erőfőlen asszonyok heverték. Halálódok néztek az emberre vastag vásznakról. Könyvek, hideg szél, sóhajok. Mintha az ördög ünnepe volna, mint soha. Imák és szitkok. Szeretlet és gyűlölet, remény és kétségbeesés rohantak egymásba vad tökéletlenségben. Egy paraszt, akinek arca fel volt feketére duzzadva, mondja:

— Putok és a Halál utánam. Volt egy fekete macskánk és azt megettük.

— Megették?
— Egy esontja sem maradt. Az ember az uccára megy, nagy láрма, sokan megőrültek. A szomszédoknak meghalt egy kislánya. A szomszédom elviszi a halottat a pincébe és apróra vágja a fejszéjével.

— Széjjelvágtat?
— Miut egy tehenet.
Egy asszony énekelve panaszkodik:
— Én is a városban voltam, én is a városban voltam. De nincs semmi a világon, semmi, semmi, semmi.

— Nincs mőt enni?
— Nincs, nincs, nincs, nincs. Lefektetem a gyerekeket, megyek és álmodok. Egy ház mögé bujok és várom, hogy mi történik. Visszajövök, a gyerek rámnéz a pályából. A karomra veszem. Meg van halva.

12.

Jemeljánnak már nem volt ereje. Miskát leültette az állomás egyik sarkába és adott neki egy darab lóhust. Miska nem ette a húst, csak nyalta, megszagolta és összezugorodott, mint egy sündiszó. Mellette Wolodjka guggolt, mint egy gombóc.

— Miska, lehelj rám!
— Fázol?
— Éhes vagyok!
— Harapj már belőle, Nesze!
— De én megeszem az egészet.
— Ne add az egészet. Apa összeszűd, Jemelján hosszasan állott a sürgönyiroda előtt. Nézte a hosszu, fehér szalagot, kip-kop, kip-kop, a gép zakatolt és Jemelján fejében is végtelen szalag tekerőzött. Pável odajött.
— Nemsokára jön a vonat.
— Nem vesznek föl reá.
— Nem fogunk sokat kérdezni!
— A városban is rossz!

— Így bolondok beszélnek. Ha a gyermekeket nem veszik fel, akkor lent hagyjuk valahol. Könnyebb, ha ninesnek szem előtt.

Jemelján sajnálja Miskát. Mint egy beszűrt tüű a szívében. Fájas nélkül nem lehet onnan kihuzni. Mégis ki kell huzni. Jemelján lefeküdt, kissé elszunnyadt. Teste elgyöngült, feje szédült. Fáradt volt, egyik kezével átölelte Miskát és befűdte kabátja csücskével.

— Aiszol, Miska?
— Rosszul vagyok!
— Szeretnék aludni! Nemsokára jön a vonat.

13.

A vonat késett. Pável megrázta Jemeljánt. Ez gyöngye, hunyó szemeivel ránézett és elgondolkozva szólt:

— Meg fogok halni. Én már nem jutok el a városba!
— Majd csak eljössz!
— Nem hiszem. Kérlek, vidd el Miskát magaddal!
— Mit csináljak vele?
— Beadod egy gyermekotthonba.

— Nem vállalom. Saját gyermekem sorsa a torkomban van. Egy kés a torkomban.

14.

Jemelján három napon át feködt a kicsiny állomáson. Miska végigment a vagonokon. Nem voltak könnyei, nem volt hangja sem, kezét fáradtan előre nyújtotta és föltépte borzasztó, viosorító száját.

— Bácsikám!
Szél fúj.
Esz esett.

Jemelján fekete, dagadt arccal feködt. Csöndes, megkönnyebbült lázalmában Annával beszélt.

— Ne sirj! Nem halok meg. Miért sírsz?

Sokáig várt Miskára. Kezeivel kaparászott maga körül. Néhány pillanatra kinyitotta a szemét.

Miska nem jött. Egyik reggel kímászott az állomás épületéből.

Valaki kiabált:
— Hová, paraszt!
Jemelján nem hallgatott oda. Mászott a perron felé, egyszer-egyszer megállott. Tovább mászott és arcával lefelé feködt.

A lokomotiv sikoltott. Anna odalépett hozzá. A három gyermek is: Miska, Szerjovska és Petjka. Jemelján gyöngye, akaratlan kezeivel meleg, lüktető szívére szoritotta. És gyöngyöden gondolta:
„Most együtt vagyunk!”

— Vége. —

A magyar regényirodalom legújabb remekei:

- Bibó Lajos: **Anyám!** A modern magyar társadalom nagy regénye. 2 kötet, művészi egészvázsonkötés. — Leí: 612.—
- Földi Mihály: **Az utolsó álarc.** Ujszerű regény a színészvilágból. Finom egészvázsonkötés. — Leí: 313.—
- Móricz Zsigmond: **Az ágytakaró.** Magyar zamatu történet. Izléses vázsonkötés. — Leí: 408.—
- Szomorj Dezső: **Térjetek meg végre hozzám.** Különleges témák kis novelláiban. Szép egészvázsonkötés. — Leí: 245.—
- Zilahy Lajos: **Valamit visz a víz.** Ragyogó meseszöveg, mesteri lélekelemzés. Csinos egészvázsonkötés. — Leí: 232.—
- Babits Mihály: **Halál fia!** Regényes korrajz a magyar középosztályról. 695 oldal, diszes egészvázsonkötés. — Leí: 632.—

Napjaink leghíresebb regényei:

- E. Didring: **A világpók.** Az arany és rádium regénye. Modern egészvázsonkötésben. — Leí: 232.—
- Dos Passos: **Nagyváros.** New-York regénye, minden büne, minden gyönyöre. Impozáns egészvázsonkötésben. — Leí: 398.—
- Hutchinson: **Az asszony, aki pénzt keres.** A cím beszél. Elegáns egészvázsonkötésben. — Leí: 320.—
- Blasco Ibanez: **Mindenki asszonya.** Regény korunk emésztő tüzeiről: a hisztériáról. Szép egészvázsonkötésben. — Leí: 272.—
- Mereskowszkij: **Leonardo Da Vinci.** Egy rendkívüli művész regénye egy rendkívüli korban. 2 kötet, piros luxuszvázsonban. — Leí: 327.—
- G. Da Verona: **Cleo, divatszalon.** Merőben ujszerű, forró szerelmi történet. Elegáns egészvázsonkötésben. — Leí: 245.—
- Zilahy Lajos: **Két fogoly.** Forró szerelmi történet a nagy háborúból. 2 kötet, elsőrangú vázsonkötésben. — Leí: 544.—

Kaphatók az UJ KELET könyvosztályában.

Olcsósági könyv hullám

Az alábbi híres művek egy-egy kiadás megmaradt példányából valók s ezért rövid ideig (az új kiadás megjelenéséig) több mint 60%-os árengedménnyel szerezhetők be.

I. Regények és elbeszélések:

	Bolti ár	Leszállított ár
Carco: Kokain 162 oldal	180 L.	66 L.
Hugo: Izlandi Han 487 old.	400 "	120 "
König: Szent palota 312 old	320 "	130 "
Lindberg: Viola 181 old.	180 "	66 "
Miklós: Madárka 152 old.	160 "	55 "
Négyek regénye 289 old.	280 "	90 "
Norris: Az örvény 433 old.	400 "	120 "
Rosny: A föld halála 245 old.	220 "	66 "
Löns: Ordas 207 old.	220 "	66 "
	Két arc 291 old.	260 "
Busson: Szegény Dronte 382 old.	320 "	110 "
Baumann: Jób 367 old.	340 "	110 "
Strobl: Kisértetek 416 old.	320 "	110 "
Gerald: Ezüstlakodalom 190 old.	100 "	30 "
	Robert és Marianne 192 old.	100 "
Goethe: Clavigo 84 old.	100 "	30 "
Szép E.: Magyar könyv 124 old.	80 "	40 "
	Világ 64 old.	80 "
Elbeszélők tára 200 old.	100 "	35 "
Ebner-Eschenbach: Felbontatlanul	30 "	10 "
Lakatos: Pesti bábjáték 48 old.	30 "	10 "
Lermontov: A démon 56 old.	30 "	10 "

II. Ismeretterjesztő művek:

Ambrus: A kritikáról 101 old.	30 "	10 "
Sebestyén K.: Shakespeare 191 old.	30 "	10 "
Sealsfield: A vén squatter 141 old.	30 "	10 "
Braun Soma: A népmese 205 old.	100 "	20 "
Grubb: Quakkerek vallása 165 old.	100 "	20 "
Kármán: Ethika 169 old.	140 "	25 "
Leidenfrost: Bevezetés az élettud. 121 old.	100 "	20 "
Zoványi: Felvilágosodás 186 old.	100 "	20 "
Havas: Értéktözsde 82 old.	100 "	15 "
Nagy: Bevezetés a szociológiába 88 old.	100 "	20 "
Schmidt: Az ind filozófia 120 old.	100 "	20 "
Wells: A művészet fejlődése 279 old.	800 "	320 "
Zoványi: A reformáció Magyarországon 485 old.	400 "	135 "

III. Miniatur könyvtár (Bibliofil kiadás):

Baudelaire: Romlás virágai	320 "	130 "
Emőd: Nótám, füttyöm, citerám	160 "	66 "
Flaubert: Három mese	160 "	66 "
Gautier: Kleopatra egy éjszakája	160 "	66 "
Gerald: Ezüstlakodalom	160 "	66 "
	Robert és Marianne	160 "
Hoffmannstahl: Akárki	160 "	66 "
Kosztolányi: Szegény kis gyermek	160 "	66 "
	Egy bus férfi panasza	160 "
Rolland R.: A szerelem és halál játéka	160 "	66 "
Schoppenhauer: A szerelem metafizikája	160 "	66 "
Schakespeare: Szonettjei	160 "	66 "
Szomorj Dezső: A selyemzsinór	160 "	66 "
Tolsztoj: Az élő holttest	160 "	66 "
Wagner: Parsifal	160 "	66 "
Wlassics: Régi fiók	160 "	66 "
Zsolt Béla: Igaz könyv	160 "	66 "

300 lejjig a kiválasztott művek egy összegben fizetendők (vagy előfizetéssel vagy utánvétellel és portával). 300-500 lejjig két egyenlő részletben. 500 lejen felül megrendelésnél a vételár havi 150 lejes részletekben.

Részletfizetésnél az első részlet és a portó a küldeményvel lesz utánvételezve. Megrendeléseit egy lapon az UJ KELET könyvosztályához kérjük beküldeni.

HIRDESSZEN AZ UJ KELET-ben

Nyomatott a „Cartea Românească” körforgógépen, Str. Dorobantilor 14-16.

Most jelent meg Autó kézikönyv

Irta: WEINER EMIL

Az „Autó Kézikönyv” két részre oszlik:

Első része

az **élelismertetőket** tartalmazza (mechanika, elektromosság, stb.) azok számára, akik ezeket nélkülözik, vagy ismereteiket fel óhajtják újítani. Ezek az **élelismertetőket az autómobil szerkezetének és működésének megértéséhez nélkülözhetetlenek**, viszont ezek segítségével e könyvet a laikus is könnyen megértheti

A második rész

az **autó szerkezetének, kezelésének és vezetésének ismertetésével** foglalkozik, az érthetőség követelte részletességgel, amit szemléltetőleg segítenek elő a nagyszerű kivitei ábrák.

Az **AUTO KÉZIKÖNYV** a nagyközönség számára van írva és a kezdősofőről a más szakmában működő mérnökig mindenki élvezettel és tanulsággal olvashatja.

520 ábra

610 oldal

Ara füzve 510

Butor
kivitel
Fisc
butoruház
mand 61. (3
Kompleti
Részletf
Megreazetés